

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 13 від 26.06.2018 р.,
уведено в дію наказом ректора
№178-р від 26 червня 2018 р.

ПРОГРАМА

**розвитку української мови і розширення сфери її функціонування
у Тернопільському національному педагогічному університеті
імені Володимира Гнатюка
на 2018 – 2028 рр.**

Тернопіль, 2018

I. Загальна частина

Провідна роль у розбудові Української держави належить українській мові. Українська мова як державна слугує найважливішим чинником консолідації населення, оскільки солідарність як етнічної, так і політичної нації формує передусім масове усвідомлення приналежності до однієї мовно-культурної спільноти. Функціонування однієї мови в національній державі є запорукою її політичної стабільності. Проте в сучасних умовах не забезпечено на належному рівні функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя: засобах масової інформації, сфері культури, освіти та науки, інформаційних технологіях, рекламі тощо. Це зумовлює необхідність вироблення дієвих механізмів розвитку української мови, формування загальнонаціонального мовного еталону і врегулювання мовної комунікації.

II. Мета Програми

Відповідно до Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України» №156/2018 метою Програми є створення належних умов для розвитку української мови і розширення сфери її функціонування.

III. Заходи щодо розвитку української мови і розширення сфери її функціонування на 2018 – 2028 рр.

№ з/п	Зміст заходу	Виконавці	Строк виконання, роки
1.	Розроблення і впровадження освітніх програм із метою поглиблення знань з української мови та якісного використання державної мови у професійній діяльності	Кафедра української мови та методики її навчання, кафедра загального мовознавства і слов'янських мов	2018 – 2028 рр.
2.	Викладання курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням) на усіх факультетах Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (згідно з навчальними планами)	Кафедра української мови та методики її навчання	2018 – 2028 рр.

3.	Підготовка та видання навчальних програм, навчально-методичних посібників, підручників українською мовою для закладів загальної середньої освіти, закладів спеціалізованої освіти, вищих закладів освіти, закладів післядипломної освіти	Усі факультети	2018 – 2028 рр.
4.	Запровадження у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка системи заходів для підвищення мовної культури здобувачів вищої освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників (проведення лекторіїв, конкурсів, круглих столів, конференцій)	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
5.	Моніторинг якості функціонування української мови в різних сферах суспільного життя	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
6.	Моніторинг назв магазинів, підприємств, агенцій та інших установ з метою унормування їх написання згідно з чинними нормами українського правопису	Кафедра загального мовознавства і слов'янських мов	2018 – 2028 рр.
7.	Висвітлення в друківаних засобах масової інформації актуальних питань розвитку і функціонування української мови і літератури та завдань щодо піднесення її престижу	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
8.	Запровадження на радіо і телебаченні циклу програм про українську мову, літературу, історію, культуру	Факультет філології і журналістики, історичний факультет, факультет мистецтв	2018 – 2028 рр.
9.	Підтримка нормативного функціонування української мови в інтернет-ресурсах	Кафедра комп'ютерних технологій	2018 – 2028 рр.

10.	Забезпечення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації учителів української мови і літератури, проведення тренінгів і майстер-класів	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
11.	Участь в організації та проведенні Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури, Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
12.	Консультавання учнів Малої академії наук щодо написання науково-дослідних робіт з української мови і літератури	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
13.	Надання консультацій та документального підтвердження щодо оформлення та дотримання норм найменувань офіційних осіб в юридичних документах	«Західноукраїнський ономастичний центр імені Василя Сімовича» на факультеті філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
14.	Підготовка і видання монографії, присвяченої проблемі функціонування української мови в регіоні	Факультет філології і журналістики	2018 – 2022 рр.
15.	Випуск фахового періодичного видання «Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство»	Кафедра загального мовознавства і слов'янських мов	2018 – 2028 рр.
16.	Стажування викладачів української мови і літератури ВНЗ I-IV рівнів акредитації на факультеті філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.

17.	Проведення тренінгів для державних службовців із мовної культури у публічному управлінні	Кафедра української мови та методики її навчання	2018 – 2028 рр.
18.	Виготовлення та поширення матеріалів із метою пропагування мовної культури у місті	Кафедра української мови та методики її навчання	2018 – 2028 рр.
19.	Проведення у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка у Міжнародний день рідної мови (21 лютого) та в День української писемності та мови (9 листопада) системи заходів, приурочених цим датам	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
20.	Проведення Міжнародної наукової конференції з проблем функціонування української мови	Кафедра загального мовознавства і слов'янських мов, кафедра української мови та методики її навчання	2019 р., 2022 р., 2025 р., 2028 р.
21.	Проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції з проблем викладання української мови у вищій школі	Кафедра української мови та методики її навчання	2020 р., 2024 р.
22.	Проведення лекторіїв із проблем культури усного і писемного мовлення в організаціях та установах області	Кафедра української мови та методики її навчання	2018 – 2028 рр.
23.	Поповнення фондів бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка творами національної та світової художньої літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань українською мовою	Наукова бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка	2018 – 2028 рр.

24.	Проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень у галузі лінгвістики	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
25.	Реалізація науково-дослідного проекту «Мовний портрет міста Тернополя»	Кафедра української мови та методики її навчання	2018 – 2028 рр.
26.	Систематичне поповнення баз даних лінгво-інформаційної системи «Verbarium», які відображають комплекс концептуальних, семантико-стилістичних, соціонормативних параметрів лексики сучасної української мови	Науково-дослідна лабораторія «Стилістика і культура мови в сучасній науковій парадигмі»	2018 – 2028 рр.
27.	Підготовка лексичних картотек для укладання загальномовних словників у рамках співпраці з Інститутом української мови Національної академії наук України	Науково-дослідна лабораторія «Стилістика і культура мови в сучасній науковій парадигмі»	2018 – 2028 рр.
28.	Проведення розширеного Пленуму Наукової координаційної ради «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» Інституту мовознавства імені О.О.Потебні НАН України з теми «Всеукраїнський лінгвістичний діалог»	Факультет філології і журналістики	20–21 вересня 2018 р.
29.	Створення та впровадження нових освітніх програм із вивчення української мови для іноземних громадян	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.
30.	Діяльність Міжнародної літньої школи «Українські студії»	Факультет філології і журналістики	2018 – 2028 рр.